

ת"פ 44164/10/13 - מדינת ישראל נגד אמרה למה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 44164-10-13 מדינת ישראל נ' למה(עציר)
תיק חיצוני: 562666/2012

בפני	כב' הסגנית נשיאה עינת רון
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	אמרה למה

החלטה

מונחת בפני בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש כנגדו נוכח אי קיומה של זכות השימוע, בהתאם לסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982.

רקע עובדתי ותמצית טענות הצדדים

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של קבלת חלקי רכב גנובים, לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ועבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 27.12.12, בשעה 22:40 או בסמוך לה, עצרו שוטרים, אשר עמדו במחסום משטרת בכביש 410 מכיוון רחובות לכיוון יבנה, את הנאשם אשר נהג ברכב, לצורך בדיקת רישיונות. לצדו של הנאשם ישב אחר.

במהלך בדיקת הרישיונות, הבחינו השוטרים בתא הכפפות שברכב בכפפות גומי בצבע שחור. כן, בחיפוש שנערך לאחר מכן ברכב, נמצאו בתא הכפפות סכין, כובע גרב, מחמם צוואר, מברג וניילון נצמד. בדלתו הימנית של הרכב נמצאו 2 בקבוקי אצטון ובתא המטען נמצאו 2 לוחיות רישוי שדווח כי פורקו ונגנבו מרכב באשדוד, שלושה ימים קודם לכן.

בישיבה שנערכה למתן מענה לכתב האישום, ביום 11.06.2014, העלה ב"כ הנאשם טענה מקדמית, לפיה לא קויימה בעניינו של הנאשם זכות השימוע בהתאם להוראת סעיף 60א לחסד"פ, כמחוייב בעבירות מסוג פשע ועתר לביטול כתב האישום כנגדו.

ב"כ הנאשם טען כי פנה למאשימה, על מנת לברר אם נשלחה הודעת יידוע כדין וזו השיבה לו כי לא קיים בידי אישור מסירה למשלוח ההודעה. או אז, ביקש ב"כ הנאשם לקבל את אישור משלוח הדואר הרשום המציין את מספר הפריט לשם ברור בדואר ישראל סטאטוס משלוח הודעת היידוע, אך נענה על ידי המאשימה בשלילה. אין בידי המאשימה אישור מסירה על משלוח הודעת היידוע לנאשם וכן, אין בידיה מספר פריט דואר רשום.

לטענתו, משלא נשלחה הודעת יידוע על ידי המאשימה בדואר רשום, אין הדבר מהווה המצאה כדין. הנאשם לא קיבל את הודעת היידוע ולא ידע על קיומה. עוד ציין כי הפסיקה אמנם מכירה באפשרות קיומו של "שימוע בדיעבד", אך נקבע כי הדבר אינו רצוי. על כן, לדידו, יש להורות על ביטול כתב האישום כנגדו.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט בנושא והדגיש כי המאשימה לא הצביעה על נזק כלשהו שיגרם כתוצאה מביטול כתב האישום כנגד הנאשם.

עוד הצהיר ב"כ הנאשם כי באם יורה בית המשפט על ביטול כתב האישום, הוא מוותר על זכותו של הנאשם לקבל הודעת יידוע ובתוך 30 ימים יפנה למאשימה ויעלה בפניה את טענותיו.

בתגובה, טענה ב"כ המאשימה כי הודעה בהתאם לקבוע בסעיף 60א לחסד"פ נשלחה לנאשם. אין בידי המאשימה אישור על שליחת הודעת היידוע בדואר רשום, אך ניתן למצוא בתיק את העתק הודעת היידוע הנושאת את התאריך 25.07.13 ולכן, לטענתה, הודעה כזו נשלחה אל הנאשם. ב"כ המאשימה ציינה כי הודעת היידוע מופקת באמצעות מערכת ממוחשבת ולא ניתן לשנות בה את מועד הפקתה. כתב האישום כנגד הנאשם הוגש בחודש אוקטובר 2013. המאשימה המתינה למעלה מן הזמן הדרוש הקבוע בחוק טרם הגשת כתב האישום.

עוד ציינה המאשימה כי ההחלטה על העמדה לדין הינה החלטה מנהלית וחלה עליה בטלות יחסית.

זכויותיו של הנאשם לא נפגעו ובכל מקרה, לא ניתן לומר כי זכויותיו נפגעו בצורה כה משמעותית או כי יגרם נזק כה משמעותי כתוצאה מפגם זה עד כי הסעד הראוי הינו ביטול כתב האישום.

הסעד הראוי במקרה זה, לטענת המאשימה, הינו עריכת "שימוע בדיעבד", שכן המשמעות האופרטיבית של ביטול כתב האישום הינה דחיית ניהול ההליך הפלילי.

עוד טענה ב"כ המאשימה כי לאחר פנייתו של ב"כ הנאשם אל המאשימה, הוזמן זה לשטוח טענותיו בפניה. אולם, עד עתה, לא עשה כן.

ב"כ המאשימה ציינה כי דלתה של המאשימה פתוחה בפני הנאשם וטענותיו ישמעו בלב פתוח ובנפש חפצה.

דין

המסגרת הנורמטיבית לדיון זה מצויה בהוראת סעיף 60 לחסד"פ, וזו לשונה:

"(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) ... "

בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדיון בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע.

זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע הנאשם את התביעה כי אין להעמידו לדיון. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [פורסם בנבו, 06.03.06]).

האם ניתנה לנאשם אפשרות לקיום שימוע טרם הגשת כתב האישום?

בהתאם להוראת סעיף 60א(ג) לחסד"פ, באם נשלחה הודעת יידוע לחשוד באמצעות דואר רשום - חזקה חלוטה היא כי הומצאה כדון, בין אם חתם הנמען על אישור המסירה ובין אם לאו. אולם, אין הוראת סעיף זה מטילה חובה על המאשימה לשלוח את ההודעה באמצעות דואר רשום.

לטענת המאשימה, ההודעה נשלחה לנאשם, אך אין בידה של המאשימה אישור על שליחתה בדואר רשום. הנאשם טען כי לא קיבל את ההודעה.

סעיף 57ג לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 קובע כי:

"מקום שחיקוק מתיר או מחייב להמציא מסמך על ידי הדואר, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה - אם אין הוראה אחרת משתמעת - כמבוצעת -

(1) אם דוור מכתב המכיל את המסמך והמען על המכתב היה כשורה ודמי המשלוח שולמו מראש או שהמכתב היה פטור מתשלום דמי דואר או נושא עליו סימן המעיד כי הוא נשלח בשירות המדינה;

(2) במועד שבו היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, אם לא הוכח היפוכו של דבר."

הנאשם לא סתר חזקה זו .

עם זאת, גם המאשימה לא הוכיחה כי הודעה כזו אכן נשלחה ומשכך, לא ניתן לומר בוודאות כי הודעת היידוע אכן הגיעה לידי הנאשם.

על כן, נשאלת השאלה האם אי קיום שימוע בהכרח יוביל לביטול כתב אישום?

הסוגיה נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסויימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד הנאשם ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד.

ההחלטה על העמדה לדין הינה החלטה הנופלת בגדר החלטה מנהלית. אי קיום שימוע טרם קבלת ההחלטה מהווה פגם בפעולת הרשות המינהלית ומשכך, נקבע כי יש להחיל עליו את דוקטרינת הבטלות היחסית (ראה ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 834, 776 (2005)).

הווה אומר, יש לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם.

עמוד 4

מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות כי אילו היה נערך שימוע מראש, התוצאה בהכרח הייתה אי הגשת כתב אישום כנגד הנאשם.

הסטאטוס בו מצוי ההליך, טרם מענה הנאשם למיוחס לו בכתב האישום, מאפשר קיומו של שימוע בדיעבד והפגיעה בזכויותיו, ככל שהייתה, הינה בת תיקון בשלב זה.

חזקה כי גורמי התביעה עושים מלאכתם נאמנה ודלתם פתוחה לשמיעת טענות הנאשם באופן כזה שאם ישתכנעו כי יש לבטל את כתב האישום, יעשו כן.

(ראה ע"פ 1053/13 **חסן הייכל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 23.06.13]; ת"פ (מחוזי ת"א) 40131/07 מדינת ישראל נ' בן רובי [פורסם בנבו, 03.09.07]; תפ"ח (מחוזי ת"א) 1057/06 **מדינת ישראל נ' אזולאי** [פורסם בנבו, 23.11.06].)

בנסיבות האמורות, לא ניתן לומר כי פגם זה מצדיק ביטולו של כתב האישום.

לאור האמור לעיל, הנני דוחה את הבקשה.

המזכירות תעביר ההחלטה אל הצדדים.

ניתנה היום, ט' אב תשע"ד, 05 אוגוסט 2014, בהעדר הצדדים.